1.7. Sulh

İslam, "selam" kökünden gelen barış ve esenlik anlamına gelir. Tevhit mücadelesi veren peygamberlerin bozgunculuğa son vermek için çaba sarf ettikleri ve kendilerine yapılan her türlü şiddete karşı barış ile karşılık verdikleri görülür. Kur'an-ı Kerim **"Ey iman edenler! Hepiniz topluca barış ve güvenliğe (İslam'a) girin. Şeytanın adımlarını izlemeyin. Çünkü o, size apaçık bir düşmandır."**[20] ayetiyle barışa ve güven ortamına çağırır.

İslamiyet ilke olarak sulhu tercih etmiş olsa da gerektiğinde can ve malın korunması için savaşa izin vermiştir. Evrensel bir din olan İslam'da, harp hukukuna dair hükümler konmuştur.[21] İslam'da sulh ve cihat birbirini tamamlayan iki olgudur. Hz. Muhammed (sav), peygamberliği boyunca müşrikleri güzel söz ve yumuşaklıkla İslam'a davet etti. Medine Dönemi'nde şehrin yerlileri olan Evs ve Hazreç kabileleri ile Musevi kabileler arasında barışı sağladı. Mekkeli müşriklerle Hudeybiye Antlaşması ile sulhu sağladı.

Müslümanlar fethettikleri hiçbir ülkede din birliği siyaseti gütmemişler, dinî çoğulculuğu sosyal bir esas olarak kabul etmişlerdir. Uzun yıllar boyunca Müslümanların yönetiminde kalmış, Ortadoğu ve Kuzey Afrika gibi Müslümanların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde, farklı din ve geleneklere mensup grupların kendi inanç, mezhep ve cemaat yapılarını muhafaza ediyor olması, Müslümanların barış ve din hürriyetine verdikleri önemi gösterir. Müslüman hâkimiyetinde Endülüs kentleri, çok kültürlülüğün Avrupa'daki ilk örneğini oluşturmuştur.

---

16 bk. Ahzab suresi 40. ayet.
17 Araf suresi 158. ayet.
18 Enbiya suresi 107. ayet.
19 Sebe suresi 28.ayet.
20 Bakara suresi 208. ayet.
21 Bilmen, *Muvazzah İlmi Kelam*, 112-114.

Kur'an-ı Kerim, barışın tesisinde adaletin gerekliliğini ve önemini vurgular: **"Eğer müminlerden iki grup birbirleriyle vuruşurlarsa aralarını düzeltin. Şayet biri ötekine karşı saldırmaya devam ederse Allah'ın buyruğuna dönünceye kadar saldıran tarafla savaşın. Eğer dönerlerse artık aralarını adaletle düzeltin ve adaletli davranın. Şüphesiz ki Allah, adil davrananları sever. Müminler ancak kardeştirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin ve Allah'tan korkun ki esirgenesiniz."**[22]

22 Hucurat suresi 9 ve 10. ayetler.
23 Kutluer, *Erdemli Toplum ve Düşmanları*, 14.